

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Compendiosa Praxis Beneficiaria

Nicolarts, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1658

Pius Papa V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61991](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61991)

PIUS PAPA V.

*De Papa
5. Confis.
33. Bulla-
rii tom. 2.*

AD perpetuam rei memoriam. In conferendis *Exordium.*
beneficiis Ecclesiasticis, & praesertim Parochia-
libus Ecclesiis, personis dignis & habilibus,
quae in loco residere, & per seipsos curam exercere
valeant, quantam diligentiam adhiberi oporteat, ALEX-
ANDRI III. in Lateranen. & GREGORII X. Lugdunen.
Generalibus Conciliis, ac INNOCENTII similiter III. &
aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum No-
strorum editae Constitutiones testantur.

Num. I. Quod ut diligentius ac rectius perficia-
tur, statuit etiam Synodus Tridentina, ut occurrente va-
catione Parochialis Ecclesiae etiam generaliter, vel speciali-
ter, etiam vigore indulti in favorem Sanctae Romanae Ec-
clesiae Cardinalium, aut alias quomodolibet reservatae, vel
affectae, debeat Episcopus, habitam notitiam vacationis Eccle-
siae, si opus fuerit, idoneum in ea Vicarium cum congrua
eius arbitrio fructuum portionis assignatione constituere,
qui onera ipsius Ecclesiae sustineat, donec ei de Rectore
provideatur. Et deinde Episcopus, & qui ius patronatus ha-
bet, intra decem dies, aut aliud tempus ab Episcopo praes-
cribendum, aliquos clericos ad regendam Ecclesiam ido-
neos Examinatoribus iuxta formam eiusdem Synodi de-
putatis nominet, & non nisi ab eisdem Examinatoribus
per concursum aliorum Examinatorum, etiam tamquam ma-
gis idoneo ab Episcopo iudicato & electo de Ecclesia pro-
videatur.

*Cencil.
Trid. Sess.
7. cap. 13.
& Sess. 24.
cap. 18. de
reform.
traditis
formam
conferendi
Parochia-
les Eccle-
sias, & in-
terim eis de-
Vicariis
providen-
dis.*

M 3.

videatur.

videatur: aliàs provisiones, seu institutiones omnes præter formam prædictam factæ, subreptitiæ censeantur.

*Quidam
vero Epif-
copi de hu-
jusmodi
Ecclesiis
providen-
t, non
servatâ
dicti for-
mâ.*

II. Sed quoniam res humanæ semper in deterius prolabuntur, nisi sit, qui eas retineat, ac debitæ executioni demandet: & verendum sit, ne propter Constitutionum huiusmodi transgressionem maximi abusus oriantur: Nos, ad quorum notitiam non sine gravi Nostra molestia pervenit, nonnullos ex venerabilibus Fratribus Nostris Archiepiscopis & Episcopis, occurrente vacatione Parochialium Ecclesiarum, eas nullo, aut minùs ritè servato examine, præsertim illo, quod per concursum fieri debet ex Concilio Tridentino, vel etiam examine ritè servato, personis minùs dignis, carnalitatis aut alium humanæ passionis affectum, non rationis iudicium sequentes contulisse, & de eis providisse, volentes quantum cum Deo possumus huiusmodi ac etiam futuris periculis occurrere,

*Idèd hic
Pontifex
collationes
factas, &
quæ fiunt
deinceps
contra di-
ctam for-
mam, an-
nullat, &
beneficia
vacare de-
cernit. Se-
dè Aposto-
licæ eadem
reservans.*

III. Eorundem Prædecessorum Nostrorum Constitutiones præfatas etiam innovando, auctoritate Apostolicâ tenore præsentium omnes & singulas collationes, provisiones, institutiones, & qualvis dispositiones Parochialium Ecclesiarum ab eisdem Episcopis & Archiepiscopis, ac quibusvis aliis collatoribus tam ordinariis, quàm delegatis, etiam S. R. E. Cardinalibus, ac Sedis Apostolicæ Legatis, vel Nunciis, præter & contra formam ab eodem Concilio Tridentino, præsertim in examine per concursum faciendo præscriptam, factas aut in futurum faciendas, nullas, irritas, ac nullius roboris vel momenti fore & esse, nullumq; provisus ius, aut titulum etiam coloratum possidendi

dendi præbere, & Parochiales Ecclesias huiusmodi, ut priùs ante collationes huiusmodi vacabant, ex nunc vacare statuimus, decernimus & declaramus, easq; omnes pro tempore sic vacantes Nostræ & sedis Apostolicæ, seu eorum quibus jus conferendi eas, præterquàm Episcopis, & Archiepiscopis, qui curam dicti examinis iuxta decretum Concilii habere debent, competet, dispositioni reservamus.

IV. Insuper ne parochiales Ecclesiæ diu in suspenso maneat, in maximum animarum periculum; quarumcumque parochialium Ecclesiarum, quarum dum pro tempore vacant, ad Episcopos, Archiepiscopos, Primates, & Patriarchas, & quosvis alios Ordinarios collatores, in mensibus Ordinariis collatoribus etiam per Nostras regulas assignatis, provisio & collatio spectat & pertinet, de quibus iisdem Episcopi, & Ordinarii prædicti intra sex mensium spatium à die vacationis earundam perfecto examine iuxta formam Concilii Tridentini præfati non providerint: ac illarum etiam, quarum collationes Nobis & dictæ Sedi generaliter vel specialiter, & ex quavis causa reservatæ, seu affectæ existunt, aut aliis ex indulto Sedis Apostolicæ competunt: ad quas, occurrente illarum vacatione, Episcopi, & Archiepiscopi præfati personas per examen, concursu mutuo habito, iuxta dicti Concilii Tridentini formam approbatas, & magis idoneas non elegerint, aut electas Nobis vel successoribus Nostris, aut iis ad quos collatio spectabit, pro collatione obtinenda intra quatuor mensium spatium à die illius vacationis non significaverint; nec non parochialium Ecclesiarum similium, quæ:

*Prout &
illas, quæ
non fiunt
tempore
præfixo.*

quæ Iurispatronatus Ecclesiastici, vel aliorum seu clericorum & laicorum simul fuerint, si præsentatus intra tempus eisdem patronis à iure præfixum prævio examine iuxta formam dicti Concilii approbatus petatur institui, institutioq; ipsa per duos menses à die præsentationis dilata fuerit, collationem, provisionem, institutionem, omnimodam dispositionem Nobis, & ipsi sedi, ac personis indulti huiusmodi conferendi, providendi seu instituendi obtinentibus respectivè reservamus: datâ tamen in parochialibus iurispatronatus optione ipsis patronis, ut si institutio ad Ordinarios spectabit, ipsis Ordinariis illam facere negligentibus, & ultra dictos duos menses differentibus, possint pro huiusmodi institutione obtinenda habere recursum ad Metropolitanum, vel viciniorum Ordinarium, aut ad sedem Apostolicam,

*Terminus
Concilii
non prorogatur.*

V. Prohibentes etiam eisdem Ordinariis, ne tempus decem dierum eisdem Ordinariis & patronis ab eodem Concilio Tridentino ad nominandum idoneos clericos coram deputatis examinatorebus præfixum, ultra alios decem dies prorogare audeant, vel præsumant.

*Beneficia
sic reservata
Ordinariis non
conferant.*

VI. Districtius inhibentes ne quis præter Romanos Pontifices, aut alios indulta huiusmodi obtinentes, ut præfertur, quâcumque sit super hoc auctoritate munitus, de huiusmodi beneficiis sic reservatis, ut præfertur, disponere, vel circa illa, etiam per viam permutationis, vel aliâs innovare quoquo modo præsumat.

*Collatio
prædicta.*

VII. Ut autem non solum dignis, sed magis idoneis
reper-

reperitis iuxta eiusdem Concilii decretum parochiales Ec-
clesiæ conferantur, volumus, & eadem auctoritate decer-
nimus, quod si Episcopus minùs habilem, posthabitis ma-
gis idoneis, elegerit, possint ii, qui reiecti fuerint, à ma-
la electione huiusmodi ad Metropolitanum, vel si ipse
eligens Metropolitanus, aut exemptus fuerit, ad vici-
niorem Ordinarium, uti Nostrum & Sedis huiusmodi
delegatum, aut aliàs ad ipsam Sedem Apostolicam appe-
llare, ac præelectum ad novum examen coram ipso apo-
pellationis Iudice, & eius examinatorebus provocare; &
constitò de prioris eligentis irrationabili iudicio, eoq; re-
vocato, parochialis magis idoneo per eundem Iudicem
appellationis auctoritate Nostrâ (quatenus collatio ad Epi-
scopum, à quo appellatum fuit, spectaret) conferatur; ali-
às eidem magis idoneo per Iudicem appellationis appro-
bato conferenda remittatur ad eum, ad quem collatio,
provisio, vel institutio spectabit.

*rum fiat
idoneis, &
gravati
appellans.*

VIII. Hæc tamen appellatio interposita interim non
impediat, aut suspendat, quò minùs electio per Ordina-
rium primo loco facta interim debitæ demandetur execu-
tioni, & provisos ab eadem Ecclesia, causâ appellationis
huiusmodi dependente, non amoveatur.

*Appella-
tio autem
non sus-
pendit exe-
cutionem
electionis.*

IX. Et si quis à sententia per Iudicem appellationis
lata duxerit appellandum, is tunc ad Sedem ipsam Apo-
stolicam appellabit, si secus in præmissis omnibus & sine
gulis actum, aut attentatum fuerit, irritum decerni-
mus & inane.

*Et à Iudice
ce Appella-
tionis ad
Sedem A-
postolicam
appellabi-
tur.*

X. Volumus autem, quòd præsentium transsum-

*Transsum-
ptorum fi-
des.*

N

ptis manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

*Forma & effectus publicati-
onis.*

XI. Quodq; literæ ipsæ Cameræ & Cancellariæ Apostolicarum & Audientiæ causarum Palatii Apostolici vallis, & in acie Campi Flori, dimissis inibi copiis, publicatæ & affixæ, omnes ita afficiant & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Nulli ergò omninò hominum &c. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, decimo quinto Kal, Aprilis, Pontificatus Nostri anno secundo.

*Extra casus prædictos necessarii con-
suetudo formæ
& Concilio
Tridentino
præscri-
ptam.*

§. 7. Igitur extra casus suprâ expressos, in provisione Parochialium Vacantium observanda est forma à Concilio Tridentino *sess. 24. de reform. cap. 18.* & prædicta *Piana* Constitutione præscripta, ut nimirum Episcopus loci, seu eius in spiritualibus Vicarius Generalis, statim habitâ notitiâ vacationis Parochialis Ecclesiæ, si opus fuerit, idoneum in ea vicarium instituat, cum congruæ portionis assignatione; dein ipse, & patronus, si iuris patronatus sit Ecclesiastici, intra decem dies, quos ultra alios decem prorogare non licet, coram examinato-
ribus in synodo deputatis nominet aliquot Clericos ad regendam eam Ecclesiam idoneos, vel si Episcopo ita videatur, poterit per Edictum publicum convocare omnes, qui se voluerint offerre; imò & quisvis alius, si quos novit dignos, suggerere; & hi omnes sunt annotandi, ac transacto tempore, si comparuerint, ab eodem Episcopo, seu eius Vicario in spiritualibus Generali, & Examinatoribus synodalibus non paucioribus, quàm
tribus

tribus examinandi; atque ex illis, quos examinatores iudicaverint & renuntiaverint aptos ætate, moribus, prudentia, & aliis dotibus ad vacantem Ecclesiam regendam requisitis, Episcopus magis idoneum deligat, & huic, non alteri collatio fiat ab eo, cuius est conferre; si tamen institutio ad Episcopum pertineat, tum patronus Ecclesiasticus debet digniorem eligere ab Episcopo instituendum: alioqui si ad alium spectet, Episcopus solus eliget magis idoneum suo iudicio, & patronus hunc præsentabit ei, ad quem pertinet institutio: ut si institutor, vel collator sit Decanus, Capitulum, vel alius inferior: Episcopi enim est, non solum convocare, & habere ius examinandi cum aliis examinadoribus, sed etiam eligere digniorem, qui à patrono præsentetur instituendus. *Lessius de iust. & iure. lib. 2. cap. 34. dubit. 16. num. 80. Zypæus in analyt. iur. Pontif. nov. lib. 1. tit. de elect. num. 15.* Si autem ius patronatus est Laici, non est necesse, ut fiat examen per concursum, ut supra dictum. Præter antedictam autem formam, omnis collatio, seu institutio in beneficiis curatis censetur subreptitia & nulla, ac nullius roboris & momenti, nullumque proviso ius, aut titulum etiam coloratum possidendi præbet, & ipso facto, si pertinebat ad Episcopum, devolvitur ad Sedem Apostolicam ex *Tridentina & Piana* Sanctione, non obstantibus quibuscumque exemptionibus, indultis, privilegiis, etiam universitatibus concessis, consuetudinibus, præventionibus, affectionibus & aliis quibuscumque. *Lessius loco præcit. num. 81. Garcias de benef. part. 9. cap. 2. num. 2.*

N 2

DV BI-